

Републичком заводу за заштиту споменика културе – Београд достављен је захтев заинтересованог лица за појашњење конкурсне документације за јавну набавку конзерваторско рестаураторских радова на зидном сликарству Богородичине цркве у манастиру Студеница, ЈН бр. 1.3.5- оп/18, са следећим питањима:

1. У коју врсту и категорију културних добара је разврстан манастир Студеница?
2. Које се све врсте радова изводе у предметној јавној набавци?
3. Који од тражених радова спадају у конзерваторско-рестаураторске радове?
4. Да ли понуђачи за извођење радова који су тражени конкурсном документацијом морају да имају неку од лиценци прописану Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС, бр. 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14“) и уколико јесу молим Вас да конкурсном документацијом исте дефинишете? Уколико нису у обавези, молимо Вас да образложите разлоге и наведете правне основе који прописују те изузетке.
5. Да ли је за израду пројекта скеле, монтажу скеле и остале грађевинско занатске радове потребна лиценца у складу са напред наведеним законом и уколико јесу молимо Вас да конкурсном документацијом исте дефинишете?
6. Молимо Вас да нам појасните захтев који је наведен у одељку III Технички опис радова, тачка 2. Општи услови: „Понуђач мора да изнајми скелу уколико је недовољна скела који поседује Наручилац, као и да ангажује фирму за израду пројекта скеле и монтажу скеле према договору са лицем које руководи и надзире извођење радова... Да ли наведено подразумева да ће понуђач ангажовати фирму као подизвођача иако то лице није у понуди наведено као подизвођач? Да ли Наручилац може да се изјасни коју скелу има и да ли је скела коју поседује довољна за извођење радова. Наведена информација је битна како би могли да се израчунају сви трошкови које ће понуђачи имати приликом реализације уговора. Уколико није довољна, да ли је Наручиоцу познато који је то технички капацитет неопходан да би понуђач реализова уговор, односно која скела би била потребна да се уговор реализује?
7. Молимо Вас да нам појасните следеће ставке из одељка III Технички опис радова, тачка 2. Општи услови:
 - Наручилац може изабраном понуђачу да да на коришћење опрему и алат, а понуђач сноси моралну и материјалну одговорност за исте.
 - Наручилац може изабраном понуђачу да уступи на коришћење таблет рачунар за мапирање оштећења и интервенција, а изабрани понуђач сноси моралну и материјалну одговорност за исти.
 - Наручилац уступа изабраном понуђачу андроид апликацију COREDO за мапирање оштећења и интервенција.
 - Наручилац може изабраном понуђачу да уступи на коришћење индустријски контејнер за смештај опреме, алата и материјала, а понуђач сноси моралну и материјалну одговорност за исти“.

Да ли наведено значи да понуђач не мора имати никакав технички капацитет који му је очигледно потребан за реализацију уговора о јавној набавци – ни опрему, ни алат, табле рачунар, андроид апликацију COREDO и контејнер за сметање опреме у тренутку подношења понуде? Од чега зависи могућност Наручиоца да изабраном понуђачу да наведене алате, рачунаре, програме и контејнере? Како понуђачи да израчунају трошкове које имају реализацији

предметне јавне набавке, да ли да рачунају да не морају да обезбеђују ове ставке или да рачунају као да ће им Наручилац исте након закључења уговора у сваком случају дати на коришћење?

8. Молимо Вас да нам појасните да ли је за следеће ставке из одељка III Технички опис радова 3. Обавезна методологија могуће понудити стаклени раствор, водени раствор, стаклени раствор и остале растворе који су „одговарајући“ у односу на тражене:
 - „- фиксирање раслојеног малтера: 15% водени раствор ледана (Ledan TB1, произвођач Kremer, Germany; хидраулични креч) или 8-10% водени раствор акрилних везива (Primal AC 35, Primal AC33);
 - ињектирање подклобучења: 20-35% водени раствор ледана ((Ledan TB1, произвођач Kremer, Germany; хидраулични креч)
 - чишћење композитних наслага на површини зидних слика: комбинација механичког и хемијског поступка, размекшавање дестилованом водом-хируршки скалпел, стаклена влакна (FaberCastel glass fibre eraser pen), Моров раствор или Паста Мора“.Такође, молим Вас да нам одговорите шта је доказ да понуђач нуди тражене растворе или „одговарајуће“ и да ли те доказе прилаже у понуди?
9. Молимо Вас да нам појасните зашто се за ставку из одељка III Технички опис радова 3. Обавезна методологија пломбирања која гласи: „креч стар мин. 5. година са додатком пуниоца (песак из мајдана Ђаково и мермерни гриз)“ инсистира да песак буде из мајдана Ђаково? Шта је предвиђено као доказ да је песак из мајдана Ђаково, а који ће бити коришћен у реализацији уговора?
10. С обзиром на природу радова који се изводе да ли је неопходно да понуђачи, односно извођач радова има неку од следећих полиса: полису осигурања објекта у реконструкцији, полису осигурања од одговорности према трећим лицима или полицу осигурања од професионалне одговорности извођача?
11. Да ли је потребно да понуђач да гаранцију на изведене радове? Ако није, молимо Вас да образложите разлоге.
12. Конкурсном документацијом није предвиђено да понуђачи испуне додатни услов у погледу пословног капацитета – да поседује референце, односно да су извели конзерваторско рестаураторске радове који су предмет јавне набавке. Молимо Вас да исте предвидите као услов за учешће у поступку јавне набавке, имајући у виду да се тим условом обезбеђујете да се изабере понуда оног понуђача који ће имати капацитет да реализује уговор који буде закључен. Уколико сматрате да овај услов није неопходан, молимо Вас да образложите разлоге, посебно имајући у виду да сте у ранијим поступцима јавних набавки са истим предметном овакав услов тражили и сматрали га неопходним капацитетом за извршење уговора.
13. Конкурсном документацијом сте као доказе којима се доказује испуњеност додатног услова у погледу кадровског капацитета предвидели: Изјаву о поседовању кадровског капацитета чији садржај сте прописали у Обрасцу 6 у поглављу VII, списак стручних лица са траженим квалификацијама, фотокопију дипломе или уверења о дипломирању за лица наведена у списку и потврду о радном искуству издату од стране послодавца за лица наведена у списку. Да ли понуђачи у тренутку подношења понуде морају имати радно ангажована лица која ће чинити стручну екипу с обзиром да из садржине Изјаве о поседовању кадровског капацитета произлази да ће та лица бити ангажована тек уколико понуђач буде изабран као најповољнији? Са друге

стране као додатни услов у погледу кадровског капацитета је дефинисано да понуђач има „радно ангажована, по било ком основу, лица која ће чинити стручну екипу која ће изводити предметне радове.“ Молимо Вас да усагласите услов који је тражен у погледу кадровског капацитета са доказом који је тражен. Такође указујмо да „будуће ангажовање“ није решење које је у складу са Законом о јавним набавкама, као и да докази који су тражени у погледу овог ангажовања нису адекватни и довољни за утврђивање испуњености услова у погледу кадровског капацитета јер се из потврде о радном искуству издате од стране послодавца за лица наведена у списку вероватно неће моћи утврдити искуство које је тражено с обзиром да нисте прописали шта та потврда тачно мора да садржи, осим радног искуства. Овим се оставља простор за злоупотребе тиме што би се сходно конкурсној документацији могло навести да лице има искуство у нпр. зидном сликарству без навођења објекта и старости живописа одакле произилази да потврда о радном искуству сама по себи није довољан доказ без наведених прецизних података. Такође, мишљења смо и да је неопходно да се као доказ кадровског капацитета тражи и уговор о радном ангажовању из кога ће се утврдити опис послова које лице обавља за потребе реализације уговора из ове јавне набавке, као и основ законитог радног ангажовања, те Вас молимо да конкурсну документацију допуните и са овим доказом, уз прецизирање садржине потврде с обзиром да би се тиме осигурала озбиљност понуђача и да понуду поднесу они понуђачи који испуњавају услове у погледу кадровског капацитета. Такође, предлажемо и да се у моделу уговора прецизира обавеза понуђача да лица која је навео у понуди буду лица која ће извршити уговорне обавезе, као и поступање у случају да током реализације уговора из неког разлога дође до престанка ангажовања ових лица или њихове спречености за рад.

14. У одељку III Технички опис радова, тачка 2. Општи услови сте навели: „У екипи, као помоћно особље и техничари, могу учествовати студенти и сарадници који су завршили Факултет примењених уметности и дизајна (одсек конзервација и рестаурација) или сродне факултете, више школе и средње уметничке школе који имају одговарајуће писмене препоруке професора. Одабир помоћног особља и техничара у договору са лицем које руководи и надзире извођење радова.“ Молим да нам појасните, да ли је ово нови додатни услов у погледу кадровског капацитета који понуђачи морају да испуне или овај капацитет обезбеђује Наручилац? Наведена информација нам је неопходна како би знали како да поступамо у припреми понуде - око начина ангажовања и избора ових кадрова. Такође, молимо Вас да нам појасните и шта ће се сматрати под „одговарајућим писменим препорукама професора“?.
15. Да ли је члан 5. став 4. Модела уговора који гласи: „Уколико је Наручилац сагласан да прихвати вишак радова Додатљач ће извести радове након добијања писмене сагласности Наручиоца. За такве радове није потребан анекс Уговора.“ У складу са чланом 115. Закона о јавним набавкама? Уколико јесте, молим Вас да образложите и да наведете правни основ по коме не постоји обавеза закључења Анекса уговора у случају вишка радова.
16. Да ли се продужени уговорени рок за који је закључен Анекс уговора из члана 7. Модела уговора сматра уговореним роком у смислу члана 8. Модела уговора?

17. Да ли понуђачи требају у понуди да приложе доказ да су извршили обилазак локације на којој се изводе радови и увид у документацију, имајући у виду да би обилазак локације и увид у документацију требало да буде обавезан услов јер ни један понуђач без тога не може да припреми прихватљиву понуду и да процени све врсте трошкова које би имао у реализацији уговора?.

У складу са чланом 63. став 3. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС” бр. 124/12, 14/15 и 68/15) Комисија за јавну набавку бр. 1.3.5-оп/18 даје следеће одговоре:

1. Манастир Студеница је утврђен за културно добро – споменик културе од изузетног значаја („Службени гласник СРС“, бр.14/79).
2. У предметној јавној набавци се изводе конзерваторско рестаураторски радови на зидном сликарству Радови који су предмет ове јавне набавке класификовани су у општем речнику јавних набавки: 45262710 Радови на обнављању фрески и IA41 Рестаурација.
3. У конзерваторско рестаураторске радове спадају радови описани у позицијама са ознаком K1, K2 ,K3,K4 ; P1, P2, P3, P4; И1, И2
4. За радове који су предмет ове јавне набавке није потребно да понуђачи поседују лиценцу за грађење објеката за које грађевинску дозволу издаје министарство за послове грађевинарства (тзв. велику лиценцу) коју издаје Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, с обзиром на то да се у овом поступку јавне набавке не ради о извођењу радова за које се прибавља грађевинска дозвола, о чему је Министарство животне средине и просторног планирања, Сектор за грађевинарство, инвестиције и грађевинско земљиште дало своје мишљење број Сл/2010. дд 20.09.2018. године.
5. Имајући увиду наводе из претходног одговора, није потребна лиценца за израду пројекта скеле, монтажу скеле и остале грађевинско занатске радове.
6. Приликом израде конкурсне документације пропуштено је навођење свих података о скели, због чега ће наручилац, у складу са чланом 63. Закона о јавним набавкама, изменити конкурсну документацију и предвидети технички капацитет као додатни услов за учествовање у овом поступку јавне набавке.
7. Сву наведену опрему и алат наручилац уступа на коришћења понуђачу након потписивања уговора уколико понуђач ову опрему не поседује. Дакле, понуђач може рачунати да ће сву наведену опрему и алат наручилац уступити изабраном понуђачу након потписивања уговора, што значи да неће имати трошкове.
8. Обавезна методологија је условљена Пројектом конзерваторско рестаураторских радова на зидном сликарству Богородичине цркве у манастиру Студениц, који је израдио Републички завод за заштиту споменика културе. Материјали и поступци су утврђени процедуром која је уобичајена за ову врсту радова и свака измена може оштетити споменик културе. Свака промена захтева додатне трошкове испитивачких радова и физичко хемијских анализа. Није могуће понудити растворе који су „одговарајући“ траженим. Доказ да понуђач нуди тражене растворе је фактура и ознака на паковању произвођача материјала. Овај доказ понуђач не прилаже у понуди.

9. Обавезна методологија је условљена Пројектом конзерваторско рестаураторских радова на зидном сликарству Богородичине цркве у манастиру Студениц, који је израдио Републички завод за заштиту споменика културе. Материјали и поступци су утврђени процедуром која је уобичајена за ову врсту радова и свака измена може оштетити споменик културе. Свака промена захтева додатне трошкове испитивачких радова и физичко хемијских анализа. Након потписивања уговора, изабрани понуђач ће у присуству лица које врши надзор испред наручиоца набавити песак из мајдана Ђаково.
10. Није потребно да понуђач поседује неку од наведених полиса. Наведене полисе су неопходне код извођења грађевинских радова.
11. Обавеза понуђача која се односи на давање гаранције на изведене радове је предвиђена у Обрасцу понуде (гарантни рок) и обевези достављања средства финансијског обезбеђења за отклањање грешака у гарантном року. С обзиром на то да није предвиђен минимум трајања ове гаранције, наручилац ће изменити конкурсну документацију у овом делу.
12. Закон о јавним набавкама прописује да одређивање додатних услова за учешће у поступку јавне набавке није обавезно већ сам наручилац у свакој конкретној набавци процењује да ли их је потребно одредити. Одређујући додатне услове наручилац је у обавези да води рачуна о томе да ти додатни услови не дискриминишу понуђаче и да су у логичкој вези са предметом јавне набавке, што је у конкретном случају испоштовано. Избор понуђача који ће имати капацитет да реализује уговор у овој јавној набавци обезбеђен је кадровским капацитетом, који је строго дефинисан и који је за наручиоца у овом поступку јавне набавке најважнији. Сваки поступак јавне набавке је посебан поступак, поступак независан од других поступака.
13. У поступку израде конкурсне документације учињена је техничка грешка услед које је дошло до неусаглашености између предвиђеног услова у погледу кадровског капацитета и доказа који се за овај услов тражи. У овом делу ће конкурсна документација бити измењена. Предлог подносиоца захтева у погледу садржине потврде је прихватљив. Такође, предлог подносиоца захтева који се односи на измену модела уговора је прихватљив тако да ће модел уговора бити допуњен предложеном обавезом понуђача.
14. Конкурсна документација ће у одељку III Технички опис радова, тачка 2. Општи услови бити измењена брисањем подтачке 5.
15. Ограничење из члана 115. став 1. Закона о јавним набавкама не односи се на вишкове радова уколико су исти уговорени сходно ставу 3. члана 115. Закона о јавним набавкама. Вишкови радова дефинисани су чланом 9. став 1. тачка 5) Посебних узанси о грађењу („Сл.лист СФРЈ“, бр. 18/77) као количине изведених радова које прелазе уговорене количине радова те да се уговореним радовима према члану 18. став 2. у смислу става 1 ове узансе сматрају и вишкови радова. С обзиром на то да вишкови радова представљају уговорене радове и да су јасно предвиђени у моделу уговора конкурсне документације за ову јавну набавку, члан 5. став 4. Модела уговора није у супротности са чланом 115. Закона о јавним набавкама. О овом питању је и Управа за јавне набавке заузела став који се налази на интернет страници Управе за јавне набавке.
16. Продужени уговорени рок за који је закључен Анекс уговора из члана 7. Модела уговора не сматра се уговореним роком у смислу члана 8. Модела уговора.
17. Конкурсном документацијом је предвиђено да понуђачи могу да изврше увид у „Пројекат конзерваторско рестаураторских радова на зидном сликарству Богородичине цркве у манастиру Студеница“, у просторијама Републичког

завода за заштиту споменика културе – Београд. Понуђачи нису у обавези да у понуди доставе доказе да су извршили обилазак локације на којој се изводе радови и увид у документацију. У интересу је понуђача да обиђу локацију на којој се изводе радови, као и да изврше увид у документацију, како би на што бољи начин проценили све врсте трошкова и сачинили прихватљиву понуду.

КОМИСИЈА
ЗА ЈАВНУ НАБАВКУ БРОЈ 1.3.5-оп/18